

Téma své rigorózní práce jsem si vybrala, protože problematika práce mladistvých mě zaujala již při studiu pracovního práva. Sama jsem pracovala již před dosažením věku 18 let a tak jsem mohla posoudit, do jaké míry se dodržují zvláštní pracovní podmínky pro mladistvé stanovené. Byla jsem překvapena, když jsem zjistila, že často není dodržován zákoník práce a ostatní předpisy, a proto jsem se o ustanovení, která chrání mladistvé zaměstnance, začala zajímat více. Zároveň jsem absolvovala kurz výběrového předmětu Pracovní právo v aplikační praxi, kde jsem se setkala s problémem zneužívání dětské práce. Dozvěděla jsem se, že je připravována nová úprava a tak jsem se s novým zákonem seznámila ihned po jeho zveřejnění. Protože jsem dospěla k závěru, že nové úpravě dětské práce je nutné vytknout určité nedostatky, zabývala jsem se novou úpravou již v jedné z kapitol své diplomové práce, kterou jsem psala v roce 2004. Po roce od účinnosti zákona mě velmi zajímalo, jak nová úprava funguje v praxi, zda se vyskytují určité častější problémy a rovněž, zda již došlo k nějaké změně v úpravě v důsledku nových zkušeností.

Téměř stejně jako název mé rigorózní práce se nazývá oddíl třetí sedmé hlavy části druhé zákoníku práce. Ve své práci se však nezaměřuji jen na těchto šest paragrafů zákoníku práce.

V první kapitole se věnuji vývoji mezinárodní ochrany dětí, tedy osob mladších 18 let, ve vztahu především k jejich hospodářským a sociálním právům a využíváním jejich práce. Mezinárodní úprava v této oblasti byla často impulsem a vzorem k úpravám vnitrostátním.

Ve druhé kapitole pojednávám o vývoji právní úpravy zaměstnávání osob mladších 18 let na našem území. Výklad

začínám obdobím vlády Josefa II. a končím rokem 1966, kdy se stává účinným zákoník práce.

V kapitole třetí následuje vlastní pojednání o zvláštních pracovních podmínkách mladistvých. Zabývám se pojmem samým a pojmem „mladistvý“ v pracovním právu. Dále jsem se snažila postihnout především rozdílnost podmínek mladistvých zaměstnanců oproti zaměstnancům ostatním, práce zakázané mladistvým a další ustanovení, která mají za cíl poskytnout větší ochranu mladistvým zaměstnancům. Nesoustředila jsem se výhradně na zákoník práce, zmiňuji také úpravu ve vyhlášce ministerstva zdravotnictví č. 288/2003 Sb., která rozšiřuje okruh prací zakázaných mladistvým uvedených v zákoníku práce, a úpravu v zákoně o zaměstnanosti.

Ve čtvrté kapitole se věnuji dětské práci, nejprve vývoji úpravy této problematiky na území České republiky a následně rozebírám ustanovení zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb. Zákon nabyl účinnosti dnem 1. října 2004. Stručně jsem nastínila, co přispělo k přijetí této pro nás nové úpravy. Práce osob mladších 15 let u nás dosud nebyla zcela řešena a proto jsem novému zákonu věnovala část své práce a snažila se odhalit především mezery a nejasnosti v úpravě. Nezapomínám ani na zákon o inspekci práce č. 251/2005 Sb., jehož většina ustanovení nabyla účinnosti dnem 1.7.2005. Hlavním cílem tohoto zákona je soustředit, alespoň v působnosti resortu práce a sociálních věcí, do jednotné právní úpravy kontrolu pracovněprávních předpisů. Věnuji se mu však pouze z pohledu mého tématu a pojednávám především o přestupcích a správních deliktech, jejichž skutková podstata souvisí se zaměstnáváním mladistvých zaměstnanců nebo s výkonem činnosti dítěte.